

Wpływ symetrycznej epifizjodezy z zastosowaniem płytek ósemkowych na wzrost kości długich kończyn dolnych u dzieci

Konrad Grochowski, Jan Sznieder

Klinika Ortopedii, Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej CMKP, Szpital SPSK im. prof. Adama Grucy w Otwocku

Cel. Celem pracy jest ocena wyników leczenia asymetrii długości kończyn dolnych przez symetryczną epifizjodezę przy zastosowaniu płytek ósemkowych oraz jej wpływu na wzrost kości. Badanie ma charakter opisu wyników leczenia jedno-rodnej grupy chorych. Analizie poddano wyniki badań obrazowych.

Materiał metoda. Badanie oparto na materiale własnym ośrodka. W latach 2013–2023 symetryczną epifizjodezę przy użyciu płytek ósemkowych wykonano u 184 dzieci. Analizie poddano jednorodną grupę pacjentów, jaką stanowili pacjenci z nierówną długością kończyn dolnych wyłącznie o charakterze idiopatycznym. Wykluczono z badania 67 pacjentów, u których wzrost mógł być zaburzony przez stwierdzoną chorobę towarzyszącą, przebyty uraz, obecność wad wrodzonych, a także dzieci z przebyłym bądź towarzyszącym leczeniem operacyjnym w obrębie kończyn dolnych innym, niż symetryczna epifizjodeza. Wykluczono dodatkowo 31 dzieci będących aktualnie w trakcie leczenia oraz 8 dzieci, które przed zakończeniem leczenia utracono z obserwacji. Liczebność grupy badanej wyniosła 78 pacjentów. Rozkład płci wykazał przewagę płci męskiej w stosunku 60:40. Wiek pacjentów w momencie rozpoczęcia leczenia wynosił między 5 a 15 lat ze średnią 12,5 lat. Asymetria długości kończyn dolnych przed blokadą wynosiła średnio 22 mm. Zbadano wielkość uzyskanej redukcji nierówności kończyn dolnych. Oceniono wpływ, jaki na wyniki leczenia miały płeć pacjenta, wiek w momencie rozpoczęcia leczenia, długość jego trwania, przedział (udo/podudzie) wybrany do blokady. Zbadano wpływ sposobu implantacji płytek ósemkowych na efekt ich działania. Porównano wzrost przedziałów kończyn dolnych poddanych blokadzie i nieoperowanych.

Wyniki. Okres trwania epifizjodezy wynosił między 8 a 49 miesięcy, ze średnią 26 miesięcy. Redukcję asymetrii uzyskano u 96% pacjentów. Średnia jej wielkość przy zakończeniu leczenia wynosiła 11 mm. Nie stwierdzono wpływu płci ani lateralizacji na efekty leczenia. Średnia redukcja asymetrii uzyskana przy blokadzie w przedziale udowym wynosiła 9 mm, piszczelowym 4 mm, a przy blokadzie obu przedziałów 14 mm. Stwierdzono dodatni wpływ wczesnego wieku wykonania epifizjodezy na uzyskiwaną korekcję. Różnice stwierdzone w badanych aspektach technicznych wykonanych zabiegów nie miały znamiennego wpływu na wyniki.

Wnioski. Symetryczna epifizjodeza z wykorzystaniem płytek ósemkowych jest skuteczną metodą redukcji asymetrii długości kończyn dolnych. Na wielkość uzyskanej korekcji korzystnie wpływa wczesne rozpoczęcie leczenia oraz jednoczesna blokada obu przedziałów kończyny.